DELEGOVANÉ ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2016/310

z 26. novembra 2015

o rovnocennosti režimu solventnosti pre poisťovne a zaisťovne platného v Japonsku s režimom stanoveným v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/138/ES z 25. novembra 2009 o začatí a vykonávaní poistenia a zaistenia (Solventnosť II) ([1]), a najmä na jej článok 172 ods. 4 a článok 227 ods. 5,

keďže:

(1) Smernicou 2009/138/ES sa pre poisťovne a zaisťovne v Únii zavádza režim solventnosti založený na rizikách. Smernica 2009/138/ES sa na poisťovateľov a zaisťovateľov v Únii začne v plnej miere uplatňovať od 1. januára 2016.

(2) V súlade s článkom 311 smernice 2009/138/ES môže Komisia prijať delegované akty stanovené v uvedenej smernici aj pred prvým dňom jej uplatňovania.

(3) Článok 172 smernice 2009/138/ES sa týka rovnocennosti režimu solventnosti tretej krajiny alebo jurisdikcie, ktorý sa uplatňuje na zaisťovacie činnosti podnikov s ústredím v uvedenej tretej krajine. Pozitívne stanovenie rovnocennosti umožňuje, aby sa zaistné zmluvy uzavreté s podnikmi, ktoré majú svoje ústredie v uvedenej jurisdikcii, posudzovali rovnakým spôsobom ako zaistné zmluvy uzavreté s podnikmi schválenými v súlade s uvedenou smernicou.

(4) V článku 172 ods. 4 smernice 2009/138/ES sa upravuje stanovenie prechodnej rovnocennosti na pevne stanovené obdobie pre tretie krajiny alebo jurisdikcie, ktorých režimy solventnosti v oblasti zaistenia spĺňajú určité kritériá. Stanovenie prechodnej rovnocennosti je platné do 31. decembra 2020 s možnosťou predĺženia najviac o jeden rok, ako je stanovené v článku 172 ods. 5.

(5) Článok 227 smernice 2009/138/ES sa týka rovnocennosti poisťovateľov z tretích krajín, ktorí sú súčasťou skupín s ústredím v Únii. Pozitívne stanovenie rovnocennosti umožňuje týmto skupinám, aby v prípade oprávnenosti odpočítavania a agregácie ako metódy konsolidácie pri predkladaní informácií za svoju skupinu zohľadňovali výpočet kapitálových požiadaviek a dostupného kapitálu (vlastné zdroje) podľa pravidiel jurisdikcií mimo Únie namiesto ich výpočtu na základe smernice 2009/138/ES na účely výpočtu požiadavky na solventnosť skupiny a použiteľných vlastných zdrojov.

(6) V článku 227 ods. 5 smernice 2009/138/ES sa upravuje stanovenie dočasnej rovnocennosti na pevne stanovené obdobie pre tretie krajiny alebo jurisdikcie, ktorých režimy solventnosti v oblasti poistenia spĺňajú určité kritériá. Stanovenie dočasnej rovnocennosti je platné na obdobie desiatich rokov a toto obdobie možno predĺžiť.

(7) Pri posudzovaní prechodnej rovnocennosti podľa článku 172 ods. 4 smernice 2009/138/ES a dočasnej rovnocennosti podľa článku 227 ods. 5 smernice 2009/138/ES je potrebné brať do úvahy viaceré kritériá. Tieto kritériá zahŕňajú určité spoločné požiadavky týkajúce sa najmä zavedeného režimu solventnosti a zdrojov právomoci a povinností orgánov dohľadu. Ďalšie kritériá sú rozdielne pre dva typy rovnocennosti, predovšetkým kritériá týkajúce sa konvergencie k úplne rovnocennému režimu, výmeny informácií s orgánmi dohľadu a služobného tajomstva.

([1]) Ú. v. EÚ L 335, 17.12.2009, s. 1.

(8) Japonský režim solventnosti je stanovený v zákone o poisťovníctve a vo výnose o poisťovníctve, v znení zmien z roku 2010. Na udeľovanie povolenia poisťovateľom existuje komplexný licenčný režim. Na vykonávanie činnosti zaisťovania v Japonsku je potrebné povolenie na vykonávanie činnosti v oblasti neživotného poisťovania. Normy pre správu a riadenie, riadenie rizík a zverejňovanie sú čiastočne stanovené v usmerneniach pre dohľad Agentúry pre finančné služby Japonska (JFSA). Usmernenia pre dohľad nemajú silu zákona, ale pozorne ich sleduje agentúra JFSA, ktorá má právomoc zaviesť nápravné opatrenia, ak ich považuje za vhodné.

(9) V marci 2015 Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) poskytol podľa článku 33 ods. 2 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1094/2010 ([1]) Komisii poradenstvo k systému regulácie a dohľadu pre zaisťovne a poisťovne platnému v Japonsku. Následne orgán EIOPA takisto pomáhal Komisii a poskytoval jej údaje, pokiaľ ide o posúdenie japonského sektora poistenia podľa článku 227 ods. 5 smernice 2009/138/ES. Komisia vo svojom posúdení vychádza z informácií, ktoré poskytol orgán EIOPA.

(10) Japonsko má nezávislý orgán dohľadu nad poisťovníctvom, agentúru JFSA, s potrebnými právomocami a zdrojmi na vykonávanie jej úloh. V roku 2013 mala agentúra JFSA približne 100 pracovníkov vyčlenených na plný pracovný čas na dohľad nad poisťovníctvom, pričom k dispozícii boli aj ďalší pracovníci z iných pracovísk organizácie. Vyšetrovacie právomoci zahŕňajú kontroly na mieste a sankcie zahŕňajú administratívne príkazy siahajúce až po odobratie licencie a individuálne sankcie. Agentúra JFSA môže predkladať prípady aj generálnemu prokurátorovi.

(11) Poisťovatelia a zaisťovatelia musia agentúre JFSA predkladať rozsiahle správy a agentúra má široké právomoci na reštrukturalizáciu alebo likvidáciu poisťovateľov a zaisťovateľov v ťažkostiach, ktoré v uplynulých desaťročiach efektívne využívala na vysporiadanie sa s poisťovateľmi poskytujúcimi životné poistenie vo vážnych ťažkostiach.

(12) Agentúra JFSA má uzavretých mnoho zmlúv o spolupráci s inými orgánmi dohľadu na celom svete. Od roku 2011 je zmluvnou stranou multilaterálneho memoranda o porozumení týkajúceho sa výmeny informácií medzi orgánmi dohľadu nad poisťovníctvom Medzinárodnej asociácie orgánov dohľadu nad poisťovníctvom (International Association of Insurance Supervisors). Agentúra má uzavreté viaceré dvojstranné alebo mnohostranné dohody s inými orgánmi dohľadu vrátane viacerých orgánov dohľadu v Únii.

(13) Pre pracovníkov agentúry JFSA platia prísne požiadavky týkajúce sa služobného tajomstva. Pravidlá a postupy agentúry JFSA primerane chránia dôverné informácie, ktoré jej poskytujú zahraničné orgány dohľadu. Od všetkých súčasných alebo bývalých pracovníkov agentúry JFSA sa vyžaduje, aby zachovávali dôverný charakter všetkých informácií, ktoré dostali pri vykonávaní svojich povinností. Neoprávnené zverejnenie môže viesť k disciplinárnym sankciám, vyšetrovaniam trestného činu a potrestaniu. Rovnako sa zaobchádza s informáciami získanými od zahraničných orgánov dohľadu a označenými ako dôverné. Tieto informácie sa použijú iba na účely dohodnuté so zahraničným orgánom dohľadu.

(14) Oceňovanie aktív životných aj neživotných poisťovní sa vykonáva v súlade s japonskými všeobecne prijatými účtovnými zásadami. Väčšina, ale nie všetky aktíva sa oceňujú reálnou hodnotou. Za určitých okolností sa niektoré triedy aktív (ako sú dlhopisy a úvery) oceňujú účtovnou hodnotou. Keď sa aktíva oceňujú historickou cenou, na určenie dostupných vlastných zdrojov sa berie do úvahy väčšina nerealizovaných ziskov a strát. Technické rezervy životného a dlhodobého neživotného poistenia sú diskontované. Diskontnú sadzbu, ktorá sa používa na diskontovanie technických rezerv, pravidelne stanovuje agentúra JFSA. Počínajúc dňom uzavretia zmluvy sa technické rezervy môžu prehodnocovať iba smerom hore (ich hodnota nikdy neklesne pod hodnotu stanovenú pri uzavretí zmluvy). Trhové a iné vývojové trendy, ktoré by viedli k poklesu technických rezerv (ako je napríklad zvýšenie úrokových sadzieb), sa prehliadajú. Od poisťovní sa takisto vyžaduje, aby každý fiškálny rok vykonávali analýzy budúceho peňažného toku z hľadiska primeranosti technických rezerv, a ak to považujú za potrebné, akumulovali dodatočné rezervy.

(15) V prípade životných aj neživotných poisťovní môže orgán dohľadu zasiahnuť na základe troch rôznych prahových hodnôt, definovaných ako rozličné pomery miery solventnosti „Solvency Margin Ratios (SRM)“ a vyjadrených ako pomer dvojnásobku vlastných zdrojov a kapitálovej požiadavky nazývanej „celkové riziko“. „Celkové riziko“ metricky zahŕňa upisovacie riziká, riziká úrokovej sadzby a trhové riziká, operačné riziká a katastrofické riziká. Vnútorné modely sa akceptujú pre katastrofické a minimálne garančné riziká. Agentúra JFSA má právomoc zaviesť určité nápravné opatrenia aj v prípade, že nebol prekročený najvyšší prah pre zásah

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1094/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov), a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/79/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 48).

orgánu dohľadu (SRM nad 200 %), napríklad požiadavkou, aby poisťovatelia prijali opatrenia na zlepšenie svojej ziskovosti, úverového rizika, rizika stability alebo likvidity. Ak je hodnota SRM nižšia ako 0 %, agentúra JFSA môže nariadiť úplné alebo čiastočné pozastavenie činnosti.

(16) Prostredníctvom plánu riadenia podnikateľského rizika sa od japonských poisťovateľov požaduje, aby riadili riziká individuálne a komplexne. Od poisťovateľov sa požaduje, aby primerané riadenie rizík vykonávali systematicky a komplexne. To zahŕňa sledovanie, či sa venuje pozornosť náležitým rizikám, overovanie objektivity a primeranosti noriem na kvantifikáciu a analyzovanie budúcej kapitálovej primeranosti z hľadiska okolností týkajúcich sa strednodobých a dlhodobých obchodných stratégií a podnikateľského prostredia. Agentúra JFSA od poisťovateľov požaduje aj to, aby vykonávali vlastné posúdenie rizika a solventnosti a aby výsledky hlásili správnej rade.

(17) Od japonských poisťovateľov sa zákonom požaduje, aby agentúre JFSA predkladali polročné a ročné obchodné správy. Okrem toho sa od poisťovateľa požaduje, aby každoročne vypracoval vysvetľujúce dokumenty a sprístupnil ich verejnosti vo svojom ústredí.

(18) Japonský režim solventnosti sa vyvíja. Požiadavky solventnosti na úrovni skupiny boli zavedené v roku 2010. Od začiatku posudzovania rovnocennosti japonského systému dohľadu vo vzťahu k článku 172 smernice 2009/138/ES orgánom EIOPA v roku 2011 vykonáva Japonsko reformy, ktoré zlepšia jeho režim solventnosti. V rokoch 2011, 2012 a 2014 boli vypracované viaceré správy a vykonané viaceré praktické skúšky týkajúce sa účtovnej súvahy na základe hospodárskych ocenení. Posudzované zmeny odôvodňujú domnienku, že budúci vývoj japonského režimu solventnosti posilní konvergenciu so smernicou 2009/138/ES.

(19) Na základe tohto posudzovania by sa mal režim solventnosti pre poisťovne a zaisťovne v Japonsku považovať za spĺňajúci kritériá prechodnej rovnocennosti stanovené v článku 172 ods. 4 smernice 2009/138/ES a dočasnej rovnocennosti stanovené v článku 227 ods. 5 smernice 2009/138/ES.

(20) Obdobie prechodnej rovnocennosti stanovenej v tomto rozhodnutí sa v súlade s článkom 172 ods. 5 smernice 2009/138/ES skončí 31. decembra 2020.

(21) Obdobie dočasnej rovnocennosti stanovenej v tomto rozhodnutí by v súlade s článkom 227 ods. 6 smernice 2009/138/ES malo trvať desať rokov,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Režim solventnosti platný v Japonsku, ktorý sa uplatňuje na zaisťovacie činnosti podnikov s ústredím v Japonsku a je regulovaný zákonom o poisťovníctve, sa považuje za prechodne rovnocenný s režimom stanoveným v hlave I smernice 2009/138/ES.

Prechodná rovnocennosť uvedená v prvom odseku sa skončí 31. decembra 2020.

Článok 2

Režim solventnosti platný v Japonsku, ktorý sa uplatňuje na poisťovacie činnosti podnikov s ústredím v Japonsku a je regulovaný zákonom o poisťovníctve, sa považuje za dočasne rovnocenný s režimom stanoveným v hlave I kapitole VI smernice 2009/138/ES.

Dočasná rovnocennosť uvedená v prvom odseku sa udeľuje na obdobie 10 rokov od 1. januára 2016.

Článok 3

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli 26. novembra 2015

Za Komisiu
predseda
Jean-Claude JUNCKER